

הלכות ציצית – י

טלית שאולה ואתרוג השאול

שו"ע סי' יד

ג שאלה כשהיא מצוייצת, מברך עליה מיד.

שוע"ר סי' יד

ד השואל מחבירו טלית שאינה מצוייצת, פטור מלהטיל בה ציצית כל שלשים יום, שנאמר **כסותך, שלך**, אבל לא של אחרים. אבל לאחר שלשים חייב להטיל בה ציצית מדרבנן, מפני שנראה כשלו.

ה אם רוצה להטיל בה ציצית תוך שלשים יום ולברך עליו, הרשות בידו, ואינה ברכה לבטלה. ואף על פי שהוא פטור מן הדבר, יכול לומר וצונו להתעטף, כמו שהנשים מברכין על כל המצות שהן פטורות מהם מטעם שיתבאר בסי' י"ז עיי"ש.

ו השואל מחבירו טלית מצוייצת, חייב לברך עליו מיד, משום דאדעתא דהכי השאילו לו שיברך עליו, וכיון שאי אפשר שיברך ברכה המחוייבת על טלית שאולה, אגן סהדי דנתכוין המשאיל בלשון המועיל, ואם אי אפשר לו לברך עליו אלא אם כן היא שלו, הרי היא שלו במתנה על מנת להחזיר.

ח השואל מחבירו טלית מצוייצת כדי לעלות לדוכן, או לעלות לקרות בספר תורה, או לירד לפני התיבה, אם המשאיל יודע שהשואל לובשו לשם מצות ציצית, אם כן אדעתא דהכי השאילו שיברך עליו, והוי כאלו נתנה לו במתנה על מנת להחזיר, ולכן מברך עליו השואל ברכה מחוייבת כאילו היתה שלו ממש. אבל אם אין בדעת המשאיל שהשואל לובשה לשם מצות ציצית, רק שהוא סובר שאינו לובשו אלא מפני כבוד הציבור, אם כן אין עלינו לומר דהוי כאלו נתן לו במתנה על מנת להחזיר, ולכן אין צריך השואל לברך עליה ברכה מחוייבת.

ט מותר להתעטף בטלית של חבירו שלא מדעתו, ואינו כשואל שלא מדעת דנקרא גזלן, כיון דליכא הכא חשש כילוי קרנא, שאינו מתעטף בה אלא לפי שעה ומחזירה לו אחר כך, וניחא ליה לאינש שיעשה מצוה בממונו במקום שאין שם חסרון כיס.

י א כשמתעטף בטליתו של חבירו שלא מדעתו, אין צריך לברך עליו, שהרי כאן לא שייך לומר דהוה כאילו נתן לו במתנה על מנת להחזיר, כיון שאין בעל הטלית יודע מאומה. אבל אם ירצה לברך הרשות בידו כמו שנתבאר לעיל.

קונטרס אחרון שם ס"ק ג

הנה על דין זה דצריך לברך מיד כששאלה מצוייצת, יש שני טעמים, האחד נתבאר ברא"ש פרק ח דחולין, משום דאדעתא דהכי כו', והוי כאילו נתן לו במתנה כו' (וכמו שכתבתי בפנים סעיף [ו]). ולפי זה משמע דאם לא השאילה לו אדעתא שיברך עליה אין צריך לברך. וכן פסקו הט"ז, והמגן אברהם סעיף קטן ח. הטעם השני נתבאר ברא"ש הלכות ציצית, דלא פטרו טלית שאולה אלא מלהטיל בה ציצית, אבל אם שאלה מצוייצת, חייב לברך עליהם מיד. ולפי זה אפילו לא השאילה לו אדעתא שיברך עליהם, אפילו הכי חייב לברך ... וכן דעת הטור, שלא הזכיר כלל טעמא דאדעתא כו'.

שו"ע סי' תקנח

ג אין אדם יוצא ידי חובתו ביום ראשון בלולב של חבירו שהשאילו, דבעינן לכם משלכם.

פסקי הסדור סוף הל' ציצית

השואל טלית מחבירו, יבקש ממנו שיתן לו במתנה על מנת להחזיר, כדי שיוכל לברך עליה לדברי הכל, כי מהיות טוב כו'.

ו' המנהגים – חב"ד ע' 66

כשנותנים הדי' מינים לאחר לברך, נכון לאמר בפירוש שהוא בשמתנה על מנת להחזיר, ובפרט ביום הראשון "והוא תועלת לנותן ולמקבל".